

1. Поняття про клімат

У нашому повсякденному житті ми постійно стикаємось з поняттями клімату і погоди. Ну звичайно погода – це щоденне явище. Тому давайте розберемо, що це таке. Ми знаємо, що погода може змінюватись по декілька разів за день. Тому погоду можна визначити як стан атмосфери в даний час і в даній місцевості. А який цей стан?.. Щоб визначити його потрібні деякі показники, які його характеризують. Ми знаємо, що це температура повітря, вологість, опади, хмарність, швидкість і напрям вітру та інші... за цими показниками ми і складаємо враження про погоду. Але для кожної місцевості існує відповідний набір погод, які змінюють одна одну, але повторюються з року в рік. Цей набір погод для кожної місцевості ми і можемо називати кліматом.

Ми визначили, які існують елементи погоди. А які є елементи клімату?.. Виявляється, такі ж самі... Чим же тоді погода відрізняється від клімату?... У кліматі розглядаються згадувані нами елементи як середнє арифметичне з багаторічних значень. Тому для клімату названі елементи є стійкими і практично незмінними. Так, наприклад, в Києві середня температура липня становить $+20^{\circ}$, хоча ми знаємо, що бувають дні зі значно вищими показниками.. так от, вищі показники – це погода, а середньостатистичні – це клімат.

Для кожної місцевості є чинники, які впливають на клімат. Давайте їх розглянемо.

По-перше, це сонячна енергія.

Це найголовніший кліматотвірний чинник. Кількість сонячної енергії зменшується з півдня на північ, тобто від екватора до полюсів. Тому південь України отримує набагато більше тепла, ніж північ.

По-друге, це рух повітряних мас.

В залежності від того, звідки повітряні маси приходять на територію України, буде залежати погода. А якщо ці повітряні маси приходять постійно. То це буде впливати на клімат.

Розгляд повітряних мас, які приходять на територію України.

- *Атлантичне повітря* – влітку приносить прохолодну і дощову погоду (чому?), а взимку теплу з відлигами і снігопадами;

- *Арктичне повітря* – влітку теплу і суху погоду (Чому?), а взимку морозну і суху;
- *Тропічне повітря* – буває тільки влітку (Чому?), приносить жарку і суху погоду;
- *Континентальне помірне повітря (приходить з Казахстану і Сибіру)* – влітку жарке і сухе, взимку – дуже холодне і сухе.

Третій кліматотвірний чинник – це рельєф. Завдяки рельєфу і західному переносу повітря найбільшу кількість опадів отримують Карпати (розглядаємо кліматичну карту).

Важливим кліматотвірним чинником є **континентальність**, тобто віддаленість від океану. Чим далі від океану, тим літо стає теплішим, зима холоднішою, опадів менше. Континентальність клімату України зростає з північного заходу на південний схід з віддаленістю від Атлантичного океану. Питання –

В якій області України найпрохолодніше літо?... На якій формі рельєфу найменша кількість опадів?..

На території України дуже часто повітряні маси зустрічаються між собою, і між ними виникає війна не на життя, а на смерть. Таким чином виникають атмосферні фронти. Існують теплі фронти, коли наступає тепле повітря і холодні – коли наступає холодне. *Замальовуємо схеми фронтів і вказуємо погоду, яку вони приносять.*

Повітряні маси рухаються у вигляді особливих вихорів – циклонів і антициклонів. *Замальовуємо схеми циклонів і антициклонів і вказуємо, яку погоду вони приносять.*

В Україні влітку переважає антициклональний режим погоди, а взимку – циклональний.

2. Клімат України.

Клімат України ми визначаємо як помірно континентальний. Він формується під впливом західного переносу повітря з Атлантичного океану перш за все.

Поняття про клімат України

Написав Administrator

Субота, 09 листопада 2013 14:51

Континентальність клімату зростає з північного заходу на південний схід.

3. Розгляд кліматичної карти. Розглядаємо карту. Учимося визначати середню температуру. Учимося визначати амплітуду.

Бобровський М. В.